Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000321

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікітін Артем Олексійович

2. Artem Nikitin

Кваліфікація: д.філософ, 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 14-06-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 5331

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10, 10.77, 10.77.04

Тема дисертації:

1. Кримінальна відповідальність за злочини, пов’язані зі злочинним впливом

2. Criminal liability for crimes related to criminal influence

Реферат/анотація:

1. Нікітін А.О. Кримінальна відповідальність за злочини, пов’язані зі злочинним впливом. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право». – Національний університет «Києво-Могилянська академія», Київ, 2024. Дисертація спрямована на вирішення наукового та практичного завдання пошуку оптимальної моделі кримінальної відповідальності за злочини, пов’язані зі злочинним впливом. У Розділі 1 «Загальні аспекти кримінальної відповідальності за злочини, пов’язані зі злочинним впливом» досліджено ґенезу становлення кримінальної відповідальності в Україні за вказані злочини, підстави та приводи криміналізації діянь в цілому та діянь, пов’язаних зі злочинним впливом зокрема, зарубіжний досвід встановлення кримінальної відповідальності за подібні злочини. У Розділі 2 «Кримінальна відповідальність за злочини, пов’язані зі злочинним впливом, за Кримінальним кодексом України», досліджено визначення ключових понять – «злочинний вплив» та «особа, яка перебуває у статусі суб’єкта підвищеного злочинного впливу», об’єктивні та суб’єктивні ознаки складів злочинів, пов’язаних зі злочинним впливом (ст. 255, 255-1, 255-2 та

255-3 Кримінального кодексу України), заходи кримінально-правового характеру, що застосовуються до осіб, які їх вчинили, а також практику застосування положень цих статей судами. У Розділі 3 «Перспективи кримінальної відповідальності за злочини, пов'язані зі злочинним впливом», досліджено норми Кримінального кодексу України, що встановлюють кримінальну відповідальність за вказані злочини, на їх відповідність вимогам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини. Проаналізовано положення проєкту нового Кримінального кодексу України, розробленого Робочою групою з питань розвитку кримінального права, які передбачають кримінальну відповідальність за ці злочини. Наукова новизна одержаних результатів полягає у наступному: Вперше: □ встановлено відповідність злочинів, пов'язаних зі злочинним впливом, що стосуються функціонування злочинних організацій, підставам та приводам криміналізації діянь і невідповідність злочинів, що не пов'язані з їх функціонуванням, щонайменше приводам криміналізації діянь; □ наведено перелік дій, які розглядаються судовою практикою у відповідних кримінальних провадженнях як умисне встановлення, поширення в суспільстві злочинного впливу. Доведено непослідовність, неузгодженість такої практики, порушення нею принципу non bis in idem; □ встановлено відсутність узгодженої судової практики у відповідних кримінальних провадженнях при визначенні ознак суб'єкта злочинів умисного встановлення, поширення в суспільстві злочинного впливу; □ обґрунтовано невідповідність положень Кримінального кодексу України, що передбачають визначення понять «злочинний вплив» та «особа, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу», вимогам Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини до якості кримінального закону; □ зроблено висновок про необхідність передбачити у чинному Кримінальному кодексі України з урахуванням вимог актів Європейського Союзу кримінальну відповідальність за створення, керівництво організованою групою, як конкретний прояв злочинного впливу; □ зроблено висновок про необхідність удосконалення положень проєкту нового Кримінального кодексу України в частині, що стосується кримінальної відповідальності за злочини, пов'язані зі злочинним впливом. Удосконалено: □ розуміння ознак структурної частини злочинної організації; □ розуміння конкретних проявів злочинного впливу; □ систему санкцій, передбачених за вчинення злочинів, пов'язаних зі злочинним впливом; □ моделі кримінальної відповідальності за злочини, пов'язані зі злочинним впливом. Отримали подальший розвиток: □ доцільність встановлення кримінальної відповідальності за конкретні прояви злочинного впливу; □ позиція щодо невдалого визначення злочинної спільноти у статті 255 Кримінального кодексу України і злочинів створення та керівництва нею; □ розуміння змісту вимог Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини щодо якості кримінального закону. Ключові слова: кримінальне право, кримінальна відповідальність, кримінальне провадження, звільнення від кримінальної відповідальності, організована злочинність, громадська безпека, злочинний вплив, суб'єкт злочинного впливу, злочинна організація, організована група, співучасть, співучасник, правова визначеність/невизначеність, Європейський суд з прав людини та його практика, проєкт нового Кримінального кодексу України.

2. Nikitin A.O. Criminal liability for crimes related to criminal influence. - Qualification scientific work as a manuscript. Dissertation to obtain the scientific degree of Doctor of Philosophy in the Field of Study 08 "Law", Subject Area 081 "Law". – National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2024. The dissertation is aimed at solving scientific and practical tasks of finding an optimal model of criminal liability for crimes associated with criminal influence. In Chapter 1 "General aspects of criminal liability for crimes related to criminal influence", the genesis of the formation of criminal liability in Ukraine for the specified crimes, grounds and reasons for the criminalization of actions in general and actions related to criminal influence in particular, foreign experience in establishing criminal liability for similar crimes are investigated. In Chapter 2 "Criminal liability for crimes related to criminal influence under the Criminal Code of Ukraine", the definition of key concepts – "criminal influence" and "person who is in the status of a subject of increased criminal influence", objective and subjective elements of crimes related to criminal influence (Articles 255, 255-1, 255-2 and 255-3 of the Criminal Code of Ukraine), criminal law measures applied to persons who committed them, as well as the practice of application of the provisions of these articles by courts are investigated. In Chapter 3 "Perspectives of criminal liability for crimes related to

criminal influence", the norms of the Criminal Code of Ukraine establishing criminal liability for the specified crimes, their compliance with the requirements of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the practice of the European Court of Human Rights are investigated. The provisions of the draft new Criminal Code of Ukraine, developed by the Working Group on the Development of Criminal Law, which provide for criminal liability for these crimes, are analyzed. The scientific innovation of the obtained results lies in the following: For the first time: the correspondence of crimes related to criminal influence and related to the functioning of criminal organizations to the grounds and reasons for criminalization of actions has been established, while non-correspondence is identified for crimes not associated with their functioning, at least in terms of grounds for criminalization; the list of actions considered by judicial practice in relevant criminal proceedings as intentional establishment, dissemination of criminal influence in society has been provided. The inconsistency, inconsistency of such practice, violation of the principle of non bis in idem has been proven; the absence of consistent judicial practice in relevant criminal proceedings in determining the characteristics of the subject of crimes of intentional establishment, dissemination of criminal influence has been established; the inconsistency of the provisions of the Criminal Code of Ukraine providing for the definition of the concepts of "criminal influence" and "person who is in the status of a subject of increased criminal influence", with the requirements of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the practice of the European Court of Human Rights as to the quality of criminal law has been substantiated; the conclusion has been made about the need to provide for in the current Criminal Code of Ukraine criminal liability for the creation, leadership of an organized group as a specific manifestation of criminal influence; the conclusion has been made about the necessity of improving the provisions of the draft new Criminal Code of Ukraine regarding mentioned crimes. Has been improved: understanding of the characteristics of the structural part of a criminal organization; understanding of specific manifestations of criminal influence; system of sanctions provided for the commission of crimes related to criminal influence; models of criminal liability for crimes associated with criminal influence. Further development has been achieved in: the expediency of establishing criminal liability for specific manifestations of criminal influence; position regarding the improper definition of a criminal community in Article 255 of the Criminal Code of Ukraine and crimes of its creation and leadership; understanding of the content of the requirements of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and the practice of the European Court of Human Rights regarding the quality of criminal law. Keywords: criminal law, criminal liability, criminal proceedings, exemption from criminal liability, organized crime, public safety, criminal influence, subject of criminal influence, criminal organization, organized group, complicity, accomplice, legal certainty/uncertainty, European Court of Human Rights and its practice, draft new Criminal Code of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Нікітін А. О. «Злодій у законі» у кримінальному законодавстві: зарубіжний досвід та процес запровадження в України/Порівняльно-аналітичне право. Том 2 (2020). С. 167–171.
- Нікітін А. О. Щодо визначення поняття «злочинний вплив» у Кримінальному кодексі України / Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. Том 6 (2020). С. 46–56.
- Нікітін А. О. Злочинний вплив та доцільність його збереження у новому Кримінальному кодексі України / Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки. Том 7 (2021). С. 44–51.

- Нікітін А. О. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини, пов’язані зі злочинним впливом / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право», № 80 (2), 2023. С. 77–84.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хавронюк Микола Іванович

2. Mykola Khavroniuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1304-9298

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Загиней-Заболотенко Зоя Аполлінаріївна

2. Zoia Zahynei-Zabolotenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8679-124X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вознюк Андрій Андрійович

2. Andrii Vozniuk

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3352-5626

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08751177

Місцезнаходження: пл. Солом'янська, 1, Київ, 03035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Навроцький Вячеслав Олександрович

2. Vyacheslav Navrotskyy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український католицький університет

Код за ЄДРПОУ: 26205857

Місцезнаходження: вул. Свєнціцького,17, Львів, 79011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Удовенко Жанна Володимирівна

2. Zhanna Udovenko

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4100-0723

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Києво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Галаган Володимир Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Галаган Володимир Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Басенко Олена Едуардівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна